

בש"פ 2977/20 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 2977/20

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המערער: פלוני

נגד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. פלוני

ערעור על החלטת רשם

בשם המערער: עו"ד אריה סוכובולסקי

פסק-דין

לפני ערעור על החלטת כב' הרשמת ש' עבדיאן בע"פ 2018/20 מיום 7.5.2020, במסגרתה התקבלה בקשת משיבה 1, מדינת ישראל (להלן: המדינה), למחיקת ערעור שהגיש המערער (ע"פ 2018/20), על הסף.

1. ברקע להליך, הרשעתו של משיב 2 (להלן: המשיב) על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (ת"פ 58992-10-18) מיום 10.9.2019, בעבירות של הפקרה אחרי פגיעה ושיבוש מהלכי משפט בגין מעורבותו בתאונת דרכים בה נהרג הנער ארי נשר ז"ל (להלן: המנוח), ובה נפצע המערער. על פי כתב האישום שהוגש נגד המשיב, הוא התנגש בעוצמה באופניים שנסעו לפניו - עליהם הרכיב המערער את המנוח - כאשר ההתנגשות אירעה לאחר שהאופניים סטו לכיוון הנתיב בו נסע המשיב. בהכרעת הדין הובהר כי המשיב לא הואשם בגרימת התאונה עצמה אלא בהפקרה בלבד, שכן לאור המרחק הקצר שהיה בינו לבין האופניים שנסעו לפניו כאשר סטו לנתיב נסיעתו, לא יכול היה

עמוד 1

לבלום ולמנוע את התאונה. בגזר הדין מיום 30.1.2020 הושת על המשיב עונש מאסר בפועל לתקופה של ארבע שנים וחצי, מאסר על תנאי וכן תשלום פיצוי להורי המנוח ותשלום פיצוי למערער, בסך של 5,000 ש"ח.

על הכרעת הדין וגזר הדין הגיש המערער ערעור לפני בית משפט זה, הנסוב על קביעות שונות של בית המשפט המחוזי ובפרט בעניין גובה הפיצוי שנפסק לטובתו, כמו גם על עצם החלטת המדינה שלא להאשים את המשיב באחריות למות המנוח.

2. בקשה שהגישה המדינה ביום 19.4.2020 למחיקת הערעור על הסף - מן הטעם שלא עומדת למערער, כנפגע עבירה, כל זכות להגיש ערעור על פסק הדין שניתן על ידי בית המשפט המחוזי בעניינו של המשיב - התקבלה בפסק דינה של הרשמת מיום 7.5.2020. הרשמת הבהירה בפסק דין מפורט כי לנפגע עבירה לא עומדת זכות להגיש ערעור על אי-פסיקת פיצוי או על גובה הפיצוי שנפסק לזכותו בגדרי הליך פלילי. כמו כן, גם לא מתקיימים בעניינו של המערער המבחינים שנקבעו בפסיקה לעניין השאלה אם נתונה זכות ערעור למי שלא היה צד להליך המשפטי.

3. מכאן לערעור שלפני. לטענת המערער, העילה הראשית שעמדה בבסיס ערעורו על פסק דינו של בית המשפט המחוזי הייתה גובה הפיצוי שנפסק לו, כאשר לטענתו לעילה זו התייחסה הרשמת בפסק דינה "בחסר ובצמצום". לגופו של עניין, טען המערער כי בהתייחס לתכליות העומדות בבסיס סעיף 77 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), וביניהן התכלית שעניינה מתן סעד מידי לנפגע מבלי שייאלץ להמתין עד לסיומם של ההליכים האזרחיים בעניינו, יש מקום לאפשר לו להגיש ערעור על רכיב זה, כאשר מתקיימים בעניינו גם התנאים המאפשרים לצד שאינו פורמלי להגיש ערעור. כמו כן נטען כי בפסק דינה התעלמה הרשמת מהעובדה כי מלבד היותו נפגע עבירה, המערער גם העיד במשפט.

4. דין הערעור להידחות. המערער מיקד את טענותיו בזכותו הנתענת לערער על גובה הפיצוי שנפסק לטובתו במסגרת גזר הדין שניתן בעניינו של המשיב. כפי שגם ציינה הרשמת, לנפגע עבירה לא עומדת זכות להגיש ערעור בסוגיית הפיצוי שנפסק במסגרת הליך פלילי (רע"פ 9748/11 ארויו נ' בן דוד (31.7.2013)). ממילא גם לא מקיימים בעניינו התנאים למתן זכות ערעור למי שלא היה צד פורמאלי להליך: האחד, קיום "הליך" במובן של בירור עובדתי ומשפטי המהווה "הליך נלווה" להליך העיקרי במסגרתו ניתנה החלטה שיפוטית אשר קובעת סופית את המצב המשפטי בין הצדדים בשאלה מסוימת; השני, כאשר ההכרעה באותו "הליך" פגעה באופן משמעותי בזכויותיו של המערער באופן שהביא לשינוי מערך הזכויות שהיו נתונות לו או החובות שחלו עליו כך שניתן לראות בו מעין בעל דין "בפועל" (ראו: בש"פ 3027/19 עו"ד זכי כאמל נ' פרקליטות המדינה, פסקה 7 והאסמכתאות שם (11.6.2019)). בעניינו, לא רק שלא התנהל הליך במסגרתו ניתנה החלטה שיפוטית אשר מתייחסת לסכסוך בין המשיב לבין המדינה, אלא שגם לא חל כל שינוי במערך זכויותיו או חובותיו, בעצם הקביעה כי הוא זכאי לפיצוי כספי, אף אם גובה הפיצוי אינו מספק לטעמו. בנוסף, עצם העובדה שהמערער העיד במשפט, כחלק מהליך ההוכחות שהביא להרשעת המשיב, אין כדי להעלות או להוריד בעניין זה. לא למותר לציין, כי נתונה בידי המערער האפשרות להגיש תביעה אזרחית נגד המשיב (כפי שגם מתירה במפורש הוראת סעיף 88 לחוק העונשין).

הערעור נדחה.

ניתן היום, ב' בסיון התש"ף (25.5.2020).

עמוד 2

שׁוֹפֵט
